

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
 Félévre 4 kor. Egyes szám ára . 16 fill.
 ** Hirdetések egyezség szerint közöltetnek. **

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FEHÉR GÁBOR.

***** Megjelenik minden vasárnap. ~~szombat~~
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁROSHÁZA I. em. 13.
 Kéziratok nem adóznak vissza.
 Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

A városi takarékpénztár.

Irta: Szeremley Zsigmond.

Nagyon jól tudom, hogy a városi takarékpénztár mellett, vagy ellen állást foglalni, egyformán veszélyes. Tehát olyan mint a darázs-fészek. De midőn ezen darázs-fészekbe nyulok úgy vélem, hogy az ellentéteket sikerül eltávolítanom.

Itt jelenleg két tábor áll egymással szemben. Az egyik az, a melyik azt akarja, hogy a város, mint testület, állítsa fel a negyedik takarékpénztárt és azt házilag kezeltesse. — Ez a tábor ezideig egyetlen egy meg nem döntendő érvet sem hozott fel annak helyességé, célszerűségé, legkevésbé gazdaságosságá mellett. De nem is fognak tehozni, mert a mellett érvelni, hogy Hajdusoboszló város, mint testület, maga állítsa fel a negyedik takarékpénztárt: meghaladott álláspont. Aki ezt kívánja, az nincs tisztában azzal, hogy mi az a város, mi az a takarékpénztár és legkevésbé van tisztában azzal, hogy mit az a városi takarékpénztár.

A másik tábor az, a melyik nem akarja, hogy a város, mint testület állítsa fel a negyedik takarékpénztárt. Ez a tábor Doró Lex, álnévek alatt ki is fejtette az ő megdönthetetlen érveit.

Tudomásom szerint a „H.-Szoboszlói takarékpénztár” annak idején, mint városi takarékpénztár alakult meg.

Ez idő szerint Szoboszlón az ujtások korát éljük. Itt jelenleg majdnem mindenki fel akar valami üdvös intézményt állítani.

Azt mondja a közmondás: „Alkalom szüli a tolvajt.” Én meg azt mondom, hogy az alkalom nem olyan rossz valami, mint ahogyan azt hiszik, mert az szül ám becsületes életre való, hasznos intézményeket is. Tehát fogjon össze a város és a H.-Szoboszlói takarékpénztár és akkor az alkalom egy becsületes, életre való, hasznos intézményt fog szülni.

De hogyan? — ez a kérdés.

Hát úgy, hogy adja el a város azt a — 300000 korona értékű regale kötvényét, a mely 4% mellet évenként 12000 koronát jövedelmez és vegye meg érte azt a 670 drb.

részvényt 450 koronájával, amit a H.-Szoboszlói takarékpénztár fog kibocsátani. Így aztán a kibocsátott részvények száma 1670 drb. lenne, melyből a város kezében a 190 drb. részvényvel együtt 860 drb. a magánosok kezében pedig 810 drb. lenne.

Az új 670 drb. részvényért a városnak 301500 koronát kellene fizetni.

Az új 670 drb. részvény után 30 — koronájával kapna osztalék képen 20100 — koronát, a régi 190 drb. után 5700 koronát, összesen 25800 koronát.

Ha most már a 25800 — koronából levonjuk a 12000 — korona mostani jövedelmet; akkor ugyanazon 300000 korona után 8100 korona biztos nyereség többlet mutatkozik a város javára; ami nagy pénz.

Ájon elibem barki és mutassa ki, hogy ha a város maga állítja fel a takarékpénztárt, fel tud-e tiszta nyereség képen 8100 korona többletet mutatni.

Az a kérdés, megtudna-e adni a H.-Szoboszlói takarékpénztár mint városi takarékpénztár a szokásos 30 korona osztalékot vagy sem? Én azt mondom: meg. Meg pedig azért, mert a drága visszafizetési összeg felére redukálódna és az Osztr. Magy. Bank a jelenleg nyújtott 100000 — korona hitelt felemelné legalább 250 — 300000 koronára, a mi jövedelem tekintetében lényeges különbség.

Na, és ha nem tudna adni az első évben csak 28 — koronát: akkor is 6760 — koronával lenne több a 300 ezer korona után a város tiszta nyeresége.

Ha a város maga állítja fel a takarékpénztárt, akkor még az alapítókének szánt 300000 koronát meg kell toldani a könyvek, felszerelések árával, legalább 1 — 2000 koronával, a mi elveszett pénz. Már most, ha a 301500 koronát teljes egészében kihelyezi 8% ra, akkor is az egész évi jövedelme 24120 — korona lesz, a miből adót, tisztviselőket stb. kell fizetni.

Az igazgatósági tagok napi és a felügyelő bizottsági tagok tisztelet díját nem is számítottam.

Az ugyan hogy 8%-ra helyezhessék ki, teljesen kizárt dolog, mert nagyon örülhetnek ám, ha a mai óriási kínálat és erőszakos ver-

seny mellett átlag 7 % ra helyezhetik ki; a mikor is a 301500 koronának az egész évi jövedelme 21105 korona lesz.

De vajon kölcsön veszik-e egy év alatt azt a 301500 koronát?

Azután ne méltóztassanak ám azt hinni, hogy közigazgatási modorral bánásmóddal lehet takarékpénztárt vezetni. Azt nem! Oda sirom kereskedői modor és szakértelem szükséges minden alkalmazott részéről, különben becsukhatják a boltot. — Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a közigazgatásnál durva modoru emberek vannak. Szavamra nem! De semmi körülmények között sincs meg az a véghetetlen türelemmel járó előzékeny modoruk, a mia kereskedőket jellemzi. Szakértelemük pedig még kevésbé.

Azután tegyük fel, hogy a városi takarékpénztár el vonja azokat a kölcsönvevőket és betéteseket a kik a H.-Szoboszlói takarékpénztárnál akarták azt a bizonyos összeget felvenni, illetve ott akarták a megtakarított pénzüket elhelyezni. — Kérdem: nem e maga alatt vágja e a fát, mint olyan, akinek 190 drb. részvénye van a konkurens intézetnél? Ugy-e, hogy igen?!

Az, hogy más városban működő pénztézet részvényeit a városi takarékpénztár megveszi és mint értékpapírt becsben tartja: ez helyes dolog és jövedelmező pénzügyi művelet, de hogy helybeli konkurens intézet részvényeit vegyék meg, vagy a meg levőt értékpapírként kezeljék; ezt még soha sem hallottam, legalább kis városban nem. — Nem mondom, hogy 5 — 10 drb. részvénye nem lehet, de 190 drb. semmi körülmények között sem. Ez csak a gyengébb fél bukását, legjobb esetben a két pénztézet egyesülését idézi elő. De akkor már az erősebb alaposan meg fogja vizsgálni, érdemes-e egyesülni vagy sem?

És akármilyen jó hírneve van is a H.-Szoboszlói takarékpénztárnak, de ha kizisbe jut: (t. i. az által, hogy ki venné a város a 250 ezer korona betétjét ami körülbelül 1 fok lázemelkedést tenne ki.) Annak a részvényein nem lehet ám olyan könnyű szerrel taladni. Plane 190 drbon.

EZRY ADOLF divatáru üzletében

vásznak és mosó delinek óriási választékban 18 krtól feljebb, kendő ujdonságok.

1000 uri embert érdekel

hogy a legjobb izlésű és rendelés szerűen készített

Raglan, Sleepert, felöltők, Homess-poun öltönyök.

Minden divatos színben, olcsó szabott árban a legjobban kapható

Kendénél Debrecen, Plac-u. 55.
 Hungária kávéház mellett.

A Hajdu Bőszörményi városi takarékpénztár 1909. évi mérlegéből akarok egyet — más tájékoztatóul ide jegyezni. — Ez az intézet 1863-ban alakult.

„Az évenként elért tisztanyereség három részre és pedig: a tulajdonos városnak, jótékonycélokra és a harmadik harmad 40%-os tartalék alapra, 60%-a újaváros ház építésére fordítottatik.”

Vagyoni:

„Váltótárca 1575,808 — K. Jelzálog kölcsönök 1222,374 — K. Kölcsön kötvények 60629 — K, folyószámlán 3332,21 — K, stb.”

Teher:

„Alaptőke 100000 — K. Betétek: 2420119 — K. Visszleszámitolás 841792 — K, stb. Tehát 3 millió felüli összeget forgat. Mit akarnak hát azzal a 300.000 korona regale kötvénnyel, meg azzal a 250000 korona betéttel?”

„Nyereség 73211 — K. Ebből: az általános tartalék alapra 4000 — K, új városháza építésére 6000 — K, városnak 10000 — K, jutalékokra 1000 — K, jótékony célokra 9000 — K, nyereség átvitel 139 — K, leírásokra: 43072 = K.”

Kérdem: mikor lenne a leendő városi tkptár abban a helyzetben, hogy 43072 — K, veszteséget írhatna le? Mert van ám ilyen is.

Még néhány adatot jegyzek ide a Kunmadarasi községi tkptár 1910 évi mérlegéből. Ez az intézet 5 éve alakult regale kártalanítási kötvények beváltási árából 100000 korona alaptőkével. Tartalék alapja 6815 — K, Betét 430520. — Átmeneti kamat 5207 — K. Tehát körülbelül annyit forgat, mint a mennyt a leendő H.-Szoboszlói városi tkptár akar forgatni. Az évi tiszta nyeresége 1643 K. 48 fillér. Ha ehhez hozzá vesszük a 100000 korona alaptőkéért félevenként adott 4 1/2% kamatot, összesen 4500 koronát akkor is 6143 K. 48 fillért tesz ki a tiszta jövedelem. Veszteség itt is van 1129 K. 86 fillér.

Hátra van még a legfőbb rész az egyesek érdeke, mely abban nyilvánul, hogy csak azért akarnak városi tkptárt felállítani, hogy ha már a többi takaréknál igazgatósági tagok nem lehetnek, hát a városi tkptárhoz majd csak bejutnak, mint képviselőtestületi tagok.

En ezeknek az uraknak is a szájokize szerint fogom a nézetemet elmondani.

Persze a mit mondani fogok, az alapszabály módosítással valósítható meg.

A város és a H.-Szoboszlói tkptár egyesüléséből létre jött pénzintézetnek az elnöke a mindenkori polgármester legyen. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai pedig oszlojanak kétrészre. Egyik fele hat, illetve kettő választassék a magánosok közül olyformán, hogy mindenik igazgatósági tagnak legalább 5 részvénye legyen. A másik felét az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagoknak küldje ki a képviselő testület a saját kebeléből, úgy a — mint ő ezt akarja.

Az igazgatósági tagok 3 évenként lennének választva, illetve kiküldve; úgy szintén a felügyelőbizottsági tagok is.

Itt felmerül az az akadálynak látszó körülmény, hogy hátha olyan egyéneket küld ki a képviselőtestület a kik más tkptárnál már igazgatósági tagok.

Ettől félni nagy ellenségeskedésre vall. Mert tessék csak elmenni Debrecenbe, ott meg méltóztatnak látni, hogy Zádor Lajos, a Debreczeni Első Tkptár vezérigazgatója a Debreczeni Kölcsönös Segélyzőnek elnöke; Rochlitz Arthur az Ipar és Kereskedelmi bank főkönyvelője ugyancsak a Debr. Kölcs. Segélyzőnek igazgatósági tagja. És még nagyon sok egyént tudnék meg nevezni, a ki 4—5 banknak igazgatósági tagja.

Bizony mikor valaki 2—3 helyen is felelős a vagyonával, akkor nagyon vigyázni fog, hogy sem egyiknek, sem másiknak kára ne legyen. — De bár olyan egyetértésben működne az egy városban levő pénzintézetek, hogy közölnék egymással az adósok névjegyzékét, akkor nem lenne egyik—másik embernek 20—25 drb. váltója és nem menne olyan nagyon sok kiscigazda tönkre, és nem futna Amerikába.

Még csak azt mondom, hogy ha a város és a H.-Szoboszlói tkptár össze áll és felépítik a városi takarékpénztárt: állíthatnak itt fel azután akárhány bankot nem fog az zöldágra vergődni!

KÖZIGAZGATÁS.

Felebbezés. Körner Géza rendőrkapitány a második alkapitányi állás ügyében hozott közgyűlési határozatot meglebebezte.

Drágasági pótlék. A városi alkalmazottak drágasági pótlékért folyamodtak a héten a közgyűléshez.

A száj és körömfájás városunk határán megszünt. A határ a zár alól feloldatott.

Száj és körömfájás. Balla István kir. állatorvos megállapította, hogy a ragadós száj és körömfájás Nádudvaron szörványosan fellépett.

Megszünt ipar. Schiffer József a bérkocsiiparról a héten lemondott.

Uj iparos. Kocsis Pál a bérkocsiipar folytatására kért a héten engedélyt a tanácstól.

Segélyezés. Biró Klára özv. Molnár Jánosné és özv. Ábrán Lajosné állandó havisegélyért folyamodtak a héten a városhoz.

Felebbezés. A ref. egyház a temetőhelyek kihasítását megtagadó közgyűlési határozatot meglebebezte.

Tanyaépítés. Kovács Gyula alispán tanyaépítési engedélyért folyamodott a héten a tanácshoz. Az alispán Angyalháza akar tanyát építtetni.

Tokay József r.-alkapitány pár hét óta betegskedik. Betegsége muló természetű.

Segélyezés. Missió község templomépítési segélyt kért a héten a várostól.

A mezei egerek irtására vonatkozólag a héten az alispán szigorú rendeletet intézett a hatósághoz.

A Kigyó-utcát ki akarja köveztetni a polgármester. Az erre vonatkozó előterjesztés a héten érkezett be a tanácshoz.

Rövidlátás.

A képviselőtestület határozott és kimondta, hogy még temetőknek sem enged semmit kihasítani a közlegelőből. Igen természetes, hogy ezek után a város sem kapott közlegelőkre semmit.

Az ember igazán megborzad a szűkkeblűségnek ettől a rettenetes meg nyilatkozásától. Megborzad annál inkább, mert ez a rövidlátás a közel jövőben vég veszélybe dönti a várost.

Temetőkre földhordó gödrökre szükség van. Ezeknek tehát lenni kell. Ha most nem telt a közlegelőből, meg kell venni drága pénzen majd akkor amikor már a belső legelő osztott egyéni tulajdon lesz. Jól néz ki a város, ha majd 1000 — 1200 koronáért kell megvásárolnia a közlegelőkre szolgáló területnek holdját. Ilyengazdasági politika mellett 10—15 év múlva 100 százalékos közlegelőt fizet a város lakossága. Ez a rendszer tehát egyenesen oda vezet, hogy utódaink számára lehetetlenné tesszük a közterhek megbírását.

A város kiadásai évről-évre szaporodnak. Ezért kellett volna azok fedezetéről lehetőleg gondoskodni. Mivel a képviselőtestület nem adott módot erre, most nem marad más hátra, mint a közlegelő emelése, jegyezzük meg azonban jól, hogy a közlegelőt nem a város vezetősége fogja emelni, hanem a kényszerítő körülmények.

A képviselőtestület nagy hibát követett el, amikor a legelőből nem adott a városnak semmit. Ezt a botlást keservesen megfogja siratni a város közönsége. Ha mi nem akkor utódaink.

Előfizetési felhívás.

Lapunkra f. évi ápril. hó 1-ső napján új előfizetést nyitottunk s tisztelettel kérjük úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, miszerint előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési díj:

Egész évre	—	—	—	—	8 kor.
Félévre	—	—	—	—	4 „
Negyedévre	—	—	—	—	2 „

Tisztelettel

„SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE,
kiadóhivatala.

H I R E K .

— **Erős Lajos püspököt kedden temették el,** az egész magyar ref. egyház általános részvétele mellett. A temetési szertartás a nagy templomban folyt le, ahol Kiss Ferencz püspökladányi lelkész mondott költői szárnyalású gyönyörű imát. Debreczenből Püspökladányba vitték a püspök földi maradványait s ott temették el első felesége mellé. A püspökladányi temetőben Dr Baltazár Dezső esperes tartott beszédet. A temetési közönség este, külön vonattal tért vissza Debreczenbe.

— **Halálozás.** Erdős Lajos takarékpénztári főkönyvelőt és nejét súlyos csapás érte. Ilonka nevű 10 éves leányuk ugyanis a héten meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a felejtethetlen kedves gyermek, jó testvér, szerető unoka és rokonnak Erdős Ilonkának f. évi márczius hó 25-ik napján életének 10 évében történt elhunytát. A boldogult földi részei f. évi márczius 27-én délután 3 órakor a ref. templomban tartandó ima után, a vénkerti temetőben fognak csendes pihenésre tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Hajdu-szoboszló, 1911. márczius 26. Szülei: Erdős Lajos és neje Körner Róza. Testvérei: László, Viola, Andor, Aranka, Lajoska, Géza. Nagyszülei: özv. Erdős Károlyné özv. Körner Ivánné. Az elhunyt gyermek temetése hétfőn délután ment végbe, városunk közönségének mély és általános részvétele mellett. A halott felett a dalárda énekelt, Bélteky Lajos lel-

A LEGJOBB MAGVAK KAPHATÓK

M A U T H N E R Ö D Ö N

császári és királyi udvari magkereskedésében
Kossuth-Lajos-u. 4.
Rottenbiller-u. 33.

Az ideai árjegyzék megjelent, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Mielőtt butorszükségletét beszerezné keresse fel **BALLA LAJOS** butorüzletét, mely tetemesen megnagyobbított.

Vidékre szállításkor csomagolás és feladásra a legnagyobb gond fordítatik.
DEBRECZEN, Piac-utca Nagytemplom tér. Kereskedelmi akadémia épületében.

kész pedig a templomban gyönyörű imát mondott. Résztvett a temetésen a tűzoltó egyesület is testületileg. Vigasztalódást kívánunk a mély bánattal sújtott családnak.

— **Mindazon jó barátainknak,** jó ismerőseinknek kik boldogult kis leányunk temetése alkalmával résztvettük bánatunkat enyhíteni igyekeztek ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Erdős Lajos és neje.

— **Eljegyzés.** Dr. Gaál Mihály hajduböszörményi gyakorló orvos kedden jegyezte el Lengyel Imre kir. táblai bíró leányát Violát. Gratulálunk.

Az izr nőegylet tegnapi hangversenye minden tekintetben fényesen sikerült. A mulatság lefolyására még visszatérünk.

— **Elszállított emlékkő.** Nagy Sándornak az emlékkövét a héten kiszállították a templomkertből a temetőbe.

— **Bitang csikók.** A héten 13 drb csikó vétett bitangságba. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **Elszaladt ló.** A héten Klopolt Márton szódavizgyárosnak a lova a piacon elszaladt. A szekérről egy 13 éves fiu leesett de nem lett semmi baja.

— **Utczai csendzavarás.** Száva Gyulát feljelentette, a rendőrség utcza csendzavarás miatt.

— **Fagyalt.** Április 2-ától Nichter Károly cukrászdájában naponta fagyalt és jegeskávét kapható. Kis adag 30 fillér, nagyadag 40 fillér, jegeskávét 40 fillér.

— **Kihágás.** Guttman Sándor korcsmáros ellen eljárást indított a rendőrség, mert 16 éven aluli fiúknak italt szolgáltatott ki.

— **Kihágás.** Komódi Sándor V-ik tizedbeli lakos engedély nélkül építkezett. A rendőrség eljárást indított ellene.

— **Zsebtolvajlás.** Béres Lajosné IV-ik tizedbeli lakosnak a héten a piacon kilopták a zsebéből a pénztárczáját, amelyben 23 kor. 82 fillér volt. A rendőrség kiderítette, hogy a lopást Simon Mihályné Téfel Mária, Simon János és lakatos József követték el. A jómadarak bevallották tettüket sőt Téfel Mária a lopott pénzt elő is adta.

— **Közegészség elleni kihágás.** Kiss Mihály III. t. 28 sz. a. lakos a héten agyonütötte a kutyáját, hogy ne kelljen érte adót fizetni és elásta az udvarán egy fa alá. A rendőrség közegészség elleni kihágás miatt megbüntette Kiss Mihályt.

— **Az állandó fényképészeti üveg műterem minden hónap első vasárnapján nyitva, amikor is itt működik az általános közkeveltségnek örvendő Huszthy Mátyás fényképész. Keressük fel minél számosságban.**

— **Vidéki képviselők** kerestetnek, akik cégünket ott helyben gramofon szakmában képviselnék. Igazán pompás gépeket tartunk raktáron, melyeket igen könnyen el lehet adni részletfizetésre. Kérjen bővebb felvilágosítást. Szent László Intézet Budapest 14. Veres Pálné-u. 16.

— **Részletre készpénz áron.** A többirészlet. üzlettől óriási módon kiválik a Szent-László intézet (Budapest 145 Veres Pálné-utca 16) cég azon újítása, hogy minden árfelemelés nélkül készpénz áron részletfizetésre is szállít „Eufon” tölcser nélküli beszélő gépeket és Riadó lemezeket. Akinek még nincs gramofonja, az lapunkra hivatkozva azonnal kérjen egy részletre szóló Eufon árjegyzéket és lemezjegyzéket.

— **Sorozás.** Az idei fősorozás április 10-ik és 12-ik napján tartatik meg nálunk. Az I-ső és II-ik korosztály április 10-én, a III-ik korosztály pedig április 12-én áll sor alá.

— **Az időjárás** pár nap óta a szó teljes értelmében meleg. A növényzet hatalmasan megindult. A tavaszi munkák gyorsan folynak az egész határon.

— **Elmaradt felebbezés.** Általános feltűnést kelt városzerte az a körülmény, hogy Dr. Tarján Mihály ügyvéd megbízói nevében nem felebbezte meg az arányosítás ügyében hozott első bírósági ítéletet. A dolog annál inkább feltűnő, mert az arányosítás elrendelését annak idején Dr. Tarján Mihály ellenezte legjobban, most pedig megbízóival együtt megnyugodott az ítéletben.

— **Gergely Samu** beton-és vasbetoncső-gyára Miskolcz, Vay-ut 9. Állandó raktár ácsolt és furott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízelvezetők-höz, betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig Vállalkozik víztelenítési, száraztételi és betonmunkálatok szakszerű kivitelére.

— **„Magyar orvosi műszertár”** Budapesten, Rákóczy-ut 32. szám, a legutányosabb árak mellett szállít modern orvosi műszereket, kötszereket műlábat, sérvköteket, női és férfi övszereket, szöval az egészségügy és a gyógyászat körébe tartozó minden cikkekkel és kellékekkel. A „Magyar orvosi műszertár” ma már a legelső vállalat ezen a téren az egész országban.

Mi ujság a járásban?

— **Elszállított elmebeteg.** Főrián Sándor püspökladányi 76 éves elmebeteg a héten elszállították a nagyváradai kórház megfigyelő osztályába.

— **Belefutott a fazékba.** Borók Kálmán püspökladányi lakosnak egy 13 hónapos Róza nevű lánya a héten belefutott egy mosófazékba.

— **A haladó Püspökladány.** A községi képviselő-testület Püspökladányban elhatározta, hogy a temetőbe vezető utat kikövezteti és a község utcza villanyvilágítását. A hajduk 30 korona havi fizetése felemeltetett 40 koronára.

— **Bitang jószág.** Nádudvar községben egy bivaly vétett bitangságba. A bivaly április 19-én árverésen el fog adatni.

— **A száj és köröm fájás** Kabán megszűnt. A község határa a zár alól feloldott.

— **Uj jegyzői állás.** Szovátón egy új jegyzői állás rendszeresített, 1600 kor. fizetéssel, 300 kor. lakbérrel és a szabályrendeletileg megállapított járulékkal. Az állás április 3-án töltetik be választás útján.

— **Sorozás a járásban.** A járáshoz tartozó községekben a sorozás a következő sorrendben tartatik meg:

a sorozás Kabán lesz, és pedig:

Április 18-án a kabai és szovátai

„ 19-én a nádudvari

„ 20-án a püspökladányi

„ 21-én a földesi és tetéleni

hadkötelesek vizsgálatnak meg.

— **Lopás.** Molnár László kabai lakosnak a fanyáráról ismeretlen tettesek 9 drb bárányt elloptak.

— **Ipartestület** alakításának tagjai Püspökladányban azok az iparosok, akiknél az ipar folytatása képesítéshez van kötve.

— **Két kisdíjakot** őrizet alá vett a rendőrség Püspökladányban. A diákok azt adták elő, hogy világlátás céljából utaznak. Hazaszállították őket Czeglédre.

— **Az ülő életmód,** a szükséges mozgás hiányának káros következménye első sorban emésztési zavarokban nyilvánul. Ezen panaszok ellen az orvosi tudomány mai állása szerint a legkövetesebb gyógyszerköz: a kénsavas sókban leggazdagabb és mindig egyenlő összetételű természetadta **Ferencz József** keserűvíznek több héten át való naponkénti rendszeres használata. A „Ferencz József” források: vízének vegyi vizsgálatai az oldó és elvezető, könnyen emészthető és a viznek ízét javító alkatrészeknek oly szerencsés összetételét mutatják, hogy ez a hazai ásványvíz a többi keserűvízek között méltó n foglalja el kiváltságos helyét.

Az ezredéves kiállítás orvosi juryje a **Ferencz József** keserűvíznek, valamennyi hasonló viz között, egyedül ítélte oda a Nagy Milleniumi Emet, továbbá egyedül ez a gyógyvíz tiszteltetett **Ferencz József** által egy legmagasabb kitüntetéssel. A **Ferencz József** keserűvízből mint rendszeres adag egy boros pohárral, reggel éhgyomorral véve elég-séges.

A valódi **Ferencz József** keserűvíz minden fűszerüzletben és az összes gyógytárakban beszerezhető.

Különfélék.

— **Boszorkánypererek Magyarországon.** Nem azokról a boszorkánypererekről akarunk szólni, amelyeknek aktáit és iratait már a modern igazságszolgáltatás kényelmesen berendezett iratárjai őrzik. Nem arról, hogy nálunk még ma is felmentés, vagy három hónapi fogház a párbajon vagy párbajon kívül, elkövetett emberölés büntetése, de a csirke-tolvajt félholtra verik. Nem is arról a XIX. század végén lezajlott pererről, amely forma szerint a boszorkányper volt és tisztaeszlári vírvád néven, él a köznyelvben. A legsötétebb kőkorszakba tekintünk ma vissza a boszorkánypererekről. Érdekesek ezek a régi boszorkánypererek, mert nagyobb részük különbözik a hasonlószerű külföldi pererektől. És ez a különbség nem válik dicsőségünkre. Lehet hogy azért nem foglalkoztak nálunk mind máig a boszorkánypererekkel, noha adat több áll a kutató rendelkezésére, mint amennyi a magyar nemzet kulturájának sokat hangoztatott jelszavait megcáfolná.

Igaz, hogy mindössze 554 pererről van tudomásunk, amelyek 1565—1756-ig zajlottak le. Ez a szám kicsiny. De valószínűleg egyéb néven igen sok boszorkányper tárgyaltak le. Nálunk ugyanis más volt az eljárás a boszorkánypererekben, mint külföldön. A boszorkányüldözés általában a tulhajtott vallási fanatizmusnak következménye, gyanánt jelentkezett és a vád rendszeresen Isten, Krisztus, Mária megtagadása, ördögökkel való cimborálás volt. Nálunk is lehetett ugyan vallási fanatizmusról beszélni, de ennek a felekezeti különbség határt szabott. Boszorkányper azonban kellett. Hát csináltak. A vallásos alap azonban nem volt megfelelő, így azután a vallás helyett engedett a babonának. A vád nálunk ritkán istentagadás. Rend szerint csodatevés, megfontás. Mi sem bizonyítja azt jobban, mint hogy a vádlottak tulnyomó része a bábák sorából került ki. A vád pedig a segédkezés a szülésnél és a gyermek harmad vagy hetednapos halála. A bizonyítás eredménye nem kevés. Ma sem tudna ilyen vád ellen védekezni egy bába sem. A mentő tanukat és a vádlott tagadását nem vették figyelembe, pedig külföldön a vádlott tagadása elég volt a halálos ítélet mellőzésére. Azt az egy mentésget lehet felhozni a hazai boszorkánypererek védelmére, hogy a kivégzések nem voltak tömegesek. Mindamellett 1728-ban Szegeden egyszerre 13 mágja gyult fel. Bihar megyében 1694-ben 14 boszorkány állott bíróságra. Kolozsvárt 1565-ben 5, 1584-ben 6 asszony, Aradvármegyében 1756-ban 4 asszonyt ítélték halálra. Az összesen 403 fennmaradt ítélet közül 169 tüzhálóra szól, 23 vízbefulasztásra. Ezenkívül több megkövezésről tudunk, úgy hogy a halálos ítéletek számát ötven százalékra tehetjük.

Ime, egy sötét fejezet a magyar igazságszolgáltatás történetéből. Nehány szomorú adat a középkori bíráskodásról. Ajánljuk azok figyelmébe, akik oly szívesen hivatkoznak a múlt hagyományaira.

Közgazdaság.

— **Parlag és ugar földek.** —

Nem szenved kétséget, hogy több százezer hold parlag föld hever az országban, a melyet nem szántanak, nem vetnek, mert erőtlenekek, terméketlenek, mert nincs elegendő istálló trágya a melytől erőhöz juthatnának. Pedig ezeket a gazda most tavasszal felszántaná és zöldtrágya növényvel vetné be, a melyet majdan elszántana, nyugodtan vethetne bele ősszel búzát, mert az bizonyára jó termést adna. Ugar meg pláne millió és millió hold áll bevetetlenül azon hitben, hogy az istálló trágya hiányt pótolni fogja az ugarlás. Pedig ez nem áll, mert ha pótolja is, csak olyan csekély mértékben teszi, a mely számításba sem jöhet. Pedig nem maradna fekete ugarnak, hanem most tavasszal valamely pillangós virágú növényvel vetetnének be.

A magyar királyi növény termelési kísérleti állomás a zöldtrágyázás hasznosságának bebizonyítására számos kísérletet végzett. Nyulszapuka zöld-

trágyázás után holdanként 183, 393, 697 és 1005 kg. termés többleteket ért el rozsszal.

Ilyen terméstoppletekre volna tehát kilátása azon gazdáknak, a kik parlagon heverő vagy fekete ugar földjeiket most tavasszal bármely pillangós virágú növény magjával bevetnék, s azokat virágzásuk alkalmával alászántva; a talajt buza vagy rozs elvetése előtt 150 kg. szuperfoszfáttal, illetve homoktalajakon 200 kg. káli-szuperfoszfáttal látnák el.

Méhészeti tanfolyam. A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1911 év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni, a következő beosztás mellett május hó 1—18-ig földmives gazdák; május 24-től június 10-ig vasuti alkalmazottak; június 14-től 27-ig lelkészek július 1-től 18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók; végre augusztus 15-től 28-ig nők számára. A tanfolyamok hallgatói azoknak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részeseülnek, sőt a m. kir. államvasutak vonalain III-ad osztályú utjegyük árának megtérítésére is igényt tarthatnak. A 7—16 vonalszakaszon túl lakók az utiköltség megtérítés kedvezményeiben csak akkor részesülnek, ha a részükre felvételük esetén megküldendő félárú jegy váltásra jogosító igazolvány használatát mellett utaznak. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhívhatnak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványaikat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való feltételüket kéri a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez címelve, felettes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásúak pedig községük előljáróságának ajánlatával ellátva legkésőbb egy hónappal az illető tanfolyam kezdete előtt nyújtsák be. Előnyben részesülnek azok a folyamodók, a kik a tanfolyamra való felvételüket már előző években is kérték de helyszűke miatt kérelmök figyelembe vehető nem volt.

Eladó uri-ház.

Hajduszoboszlón a városháza közelében egy szép uri-ház eladó, nagy udvarral, van benne négy szép szoba, konyha, speisz, mellék-épület, szivattyú. Az ára csak 3600 ft. a mely potom ár érte. Vevők jelentkezhetnek Magyar Mihályné közvetítő-intézetében a hol minden felvilágosítást megkapnak. Szinte ott több féle ingatlan is van eladó házak és fűszertüzek melyeknek italmérése és trafikjoga is van és igen forgalmas helyen van, és mindenféle ingatlanok közvetítését az intézet elfogad és teljesít.

Magyar Mihályné
közvetítő-intézete töltés-félen a sárga-házhoz harmadik.

Nagy Lajos

hirdetési irodájából Debreczen, Csapó-u. 13.
Telefonszámok: Iroda: 335. Lakás: 762.

Eladó ház Szoboszlón

közel a főtérhez! nagyon alkalmas lenne vendéglőnek, vagy terménykereskedő részére, nagyon olcsó! Ára mindössze 3200 forint. Kedvező fizetési feltételek.

Szép nagy ház,

nagy kettős udvaru telekkel. Van rajta 5 szép nagy szoba, 2 konyha, nagy asztalos műhely, istálló, sertés és baromfi ólak és pincze.

Van pedig ezen ház a piac közvetlen közelében az V-ik tizedben, Major-utca 186. szám alatt. Tulajdonosa Kürthy Imre asztalos mester ur és neje,

Legjobb

etvemény és virágmagvak, gyümölcs és diszák, továbbá élővirágok

Paczelt János

debreczeni kertészetében a legjutányosabb árak mellett kaphatók;

Üzlethelyiség Debreczen, Piacz-utca 28-ik szám.

Olcsó árak.	Jó anyag.	Pontos kiszolgálás.
	Matt és festett bu- torok állandóan raktá- ron vannak	
	Kerekes Gyula asztalosmesternél.	
	Jó munka.	

NINGS JOBB mint a SELYPI CZEMENT!

Ha portland, vagy románczementre' elsőrendü darabos égetett mészre van szüksége forduljon

KLÁR ANDOR céghez

Debreczen, Piacz-u. 77. Telefon 445

Olcsó árak mellett és azonnali szállításra legbiztosabban szükségletét ezen cégnél szeresheti be.

Ajánlatot kérni elne mulasszon.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Mérleg-u. 8. sz.

Elsőrendü porosz darab-, koczka és diószén szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab-, koczka, dió és aknaszén gép és kazánfűtési czélokra.

Ostrai mosott finom és durvaszemű kovácszén.

Drenkovai szén ipari czélokra, saját gőzcsúkkal szállítva.

Ostrau-dombraui pirszén öntöde és szivógázmotor czélokra.

Ostrai köszénbrikett 5, 4, és 3 kgos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

„Kolarit“

bőrlemez

ruganyos, viharálló és tűzbiztos, a jelenkor legjobb tetőlemeze.

Egyedüli elárusító:

Auspitz Sámuel

vaskereskedő

Hajduszoboszló.

Állandó raktár kátrány és aszfaltlemezből.

Takarmány és czukorrépa-

MAGVAK

luczerna, lóhere, bökköny, vetőzab.

Kapható

DEUTSCH ALBERT ÉS FIA

magkareskedésében

Debreczen, Hatvan-u. 6.

Amelyik gazda

szereti a jószágot az nem veszen csak eredet

Becher szakekét

mert ez a legjobb talaj mivelő eke és nem

tapad meg

A melyik gazda

biztosítani akarja a földjét hogy jó és szép vetése legyen az feltétlen

Melichart

vetőgépet

vegyen

mert azt könnyen kezelheti és pontos

vetést csinál.

A melyik gazda

pénzt akar megtakarítani az ne adjon 80 koronát egy tengeri morzsolóert

mert 50 koronáért kaphat egy kitűnő

jó morzsolót

Auspitz Sámuel

raktárában.

Ugyanott kölcsönedény is akpható.